

Επικαιροποιημένα στοιχεία σερβικής οικονομίας-τελευταίες εξελίξεις -Ιούνιος 2018

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών της Σερβίας (Ιούνιος 2018) , τα σημαντικότερα στοιχεία για την οικονομική δραστηριότητα της χώρας αφορούν στα εξής:

1. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2017 ήταν 1,9%. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 επιτεύχθηκε πραγματική αύξηση (σε βάθος ενός έτους) του ΑΕΠ κατά 4,6%. Τον Απρίλιο του 2018 σε σχέση με το 2017 ο ρυθμός αύξησης του μηνιαίου ΑΕΠ ήταν κάπως χαμηλότερος από 4,3%, Σύμφωνα με εκτιμήσεις, στο σύνολο του έτους 2018 αναμένεται οικονομική ανάπτυξη 3,5%.

2. Το πρώτο τρίμηνο του 2018, η αύξηση της εγχώριας ζήτησης επιταχύνθηκε λόγω της αύξησης της κατανάλωσης των νοικοκυριών και των ιδιωτικών και κρατικών επενδύσεων. Αυτό επιβεβαιώνεται από την αύξηση των μισθών και της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, την αύξηση των νέων πιστώσεων (μετρητά και στέγαση), την αύξηση του κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου και την αξία των εργασιών κατασκευής. Οι δημόσιες επενδύσεις κατέγραψαν επίσης θετική συμβολή.

3. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, η σταθερή και αυξανόμενη εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων, κυρίως σε εταιρείες με εξαγωγικό προσανατολισμό, οδήγησαν σε σημαντική αύξηση των εξαγωγών και του εξωτερικού εμπορίου. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 οι εξαγωγές υπερδιπλασιάστηκαν σε σχέση με τις εξαγωγές της περιόδου πριν από την κρίση και είναι η κινητήρια δύναμη της ανάκαμψης της οικονομίας, η οποία υποστηρίζεται επίσης από την έντονη αύξηση των επενδύσεων.

4. Η συνολική βιομηχανική παραγωγή τον Απρίλιο του 2018 σε σχέση με το 2017 σημείωσε αύξηση 3,1% . Η κυρίαρχη πηγή ανάπτυξης είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία, με αύξηση 13,0%, δίνει θετική συμβολή 2,2 μονάδων βάσης. Ο τομέας των μεταλλείων αυξήθηκε κατά 1,7%, ενώ η μεταποιητική βιομηχανία σημείωσε μικρή αύξηση 1,0% σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2017.

5. Κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2018, ο συνολικός βιομηχανικός κλάδος αύξησε τον ετήσιο όγκο παραγωγής κατά 5,2%. Η ανάπτυξη προσδιορίστηκε με την αύξηση της παραγωγής της μεταποιητικής βιομηχανίας κατά 3,9%, η οποία συνέβαλε στη συνολική παραγωγή με 3,0%. Σημαντική συμβολή, της τάξης του 2,2%, δόθηκε επίσης από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία αυτή την περίοδο του 2018 είναι υψηλότερη κατά 11,4% σε σχέση με το 2017 . Οι κλάδοι ορυχείων και λατομείων έχουν επίσης σημειώσει ανάπτυξη κατά 2,5%.

6. Σε ότι αφορά στην αγορά εργασίας το α 'τρίμηνο του 2018 σημειώθηκε α. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2017 κατά 14,8%, β. αύξηση του αριθμού των εργαζομένων κατά 1,4%, (ο αριθμός των εγγεγραμμένων εργαζομένων αυξήθηκε κατά 1,9%, και ο αριθμός των μη εγγεγραμμένων εργαζομένων μειώθηκε κατά 0,8%).

7. Κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017 ο αριθμός των εργαζομένων αυξήθηκε κατά 3,7%. Ο μέσος όρος των

απασχολούμενων τον Απρίλιο το 2018 αυξήθηκε κατά 3,2% σε ετήσια βάση, γεγονός που οφείλεται εξ ολοκλήρου στην αύξηση της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα κατά 5,4%, ενώ αντίθετα στον δημόσιο τομέα μειώθηκε κατά 1,7%. Ταυτόχρονα, παρατηρήθηκε η αύξηση της απασχόλησης στη μεταποιητική βιομηχανία, στο εμπόριο κ.λπ., γεγονός που ευθυγραμμίζεται με τις ευνοϊκές οικονομικές εξελίξεις στους τομείς αυτούς.

8. Το α ' τρίμηνο του 2018 σε σχέση με το 2017, ο μέσος καθαρός μισθός σε πραγματικούς όρους αυξήθηκε κατά 3,8%,. Εκτός από την αύξηση των μισθών του δημόσιου τομέα, σημειώθηκε σημαντική αύξηση μισθών και στον ιδιωτικό τομέα.

9. Τον Απρίλιο του 2018, ο όγκος του εξωτερικού εμπορίου αυξήθηκε Συγκεκριμένα παρατηρήθηκε μια μέτρια αύξηση των εξαγωγών αγαθών κατά 4,2% σε σχέση με το προηγούμενο χρόνο και μία αύξηση των εισαγωγών αγαθών κατά 16,6% .

10. Κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2018, εξήχθησαν προϊόντα συνολικής αξίας 5,1 δισ. ευρώ και εισήχθησαν αγαθά αξίας 6,8 δισ. Ευρώ (αύξηση 7,5% και 13,5% σε ετήσια βάση αντίστοιχα). Η εξέλιξη αυτή οδήγησε σε αύξηση του εμπορικού ελλείμματος κατά 36,2% σε σύγκριση κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.. Τα ηλεκτρικά μηχανήματα και οι συσκευές ήταν τα πιο εξαγόμενα προϊόντα με μερίδιο στις συνολικές εξαγωγές αγαθών 10,7%.

11. Οι βασικές εξαγωγές παρουσίασαν σταθερή ανοδική τάση τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2018 με αποτέλεσμα να φθάσουν τα 3,5 δισ. Ευρώ, δηλαδή αύξηση της τάξης του 9% σε σχέση με την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2017 . Η εξέλιξη των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων καθορίζεται από εποχιακούς παράγοντες, ενώ οι εξαγωγές βασικών μετάλλων και αργού πετρελαίου συμβαδίζουν με την παραγωγή, αλλά επίσης ποικίλλουν ανάλογα με την εξέλιξη των τιμών στην παγκόσμια αγορά.

15. Η συνολική αξία των εξαγωγών των 15 μεγαλύτερων εξαγωγέων την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2018 ανήλθε σε 1,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Ο μεγαλύτερος εξαγωγέας είναι η FCA Serbia, ακολουθούμενη από τον όμιλο HBIS και τα Tigar Tires. Το συνολικό εξωτερικό εμπόριο της Σερβίας κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2018 ανήλθε σε 12 δισ. Ευρώ, ήτοι αύξηση κατά 10,9% σε ετήσια βάση.

16. Με τις χώρες της ΕΕ διεξάγονται περίπου τα δύο τρίτα του εξωτερικού εμπορίου. Κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες το 2018 οι εξαγωγές προς την ΕΕ αυξήθηκαν κατά περίπου 236,3 εκατ. Ευρώ (αύξηση κατά 7,3% σε ετήσια βάση), ενώ το εμπορικό έλλειμμα αυξήθηκε κατά 41,4% σε σχέση με το 2017.

17. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το α ' τρίμηνο του 2018 ήταν χαμηλότερο κατά 6,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους και ανήλθε σε 650,4 εκατ. ευρώ.

18. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 συνεχίζεται η σταθερή τάση ανάπτυξης της καθαρής εισροής άμεσων ξένων επενδύσεων. Η ανάπτυξη καθορίστηκε από τις μεγαλύτερες ξένες επενδύσεις στο λιανικό εμπόριο, τις κατασκευές, τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και τις δραστηριότητες ακίνητης περιουσίας.

21. Το 2017 το άνοιγμα της οικονομίας, μετρούμενο ως μερίδιο του συνολικού εξωτερικού εμπορίου στο ΑΕΠ, έφτασε το 113,7% του ΑΕΠ, ενώ η κάλυψη των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών ανερχόταν σε 85,6%.

22. Σύμφωνα με τα κριτήρια της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Σερβία ανήκει στην κατηγορία των χωρών με επίπεδο μεσαίου χρέους. Από το 2013 και μετά, βελτιώνονται συνεχώς οι εξωτερικοί δείκτες φερεγγυότητας. Ο λόγος του εξωτερικού χρέους / εξαγωγών μειώθηκε σημαντικά, ενώ το μερίδιο του δείκτη εξωτερικού χρέους προς ΑΕΠ σταθεροποιήθηκε με πτωτική τάση.

23. Το συνολικό εξωτερικό χρέος στο τέλος του 4ου τριμήνου του 2017 ανήλθε σε 25,7 δισ. Ευρώ, δηλαδή μείωση κατά 758,9 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το τέλος του προηγούμενου έτους.

24. Ο ετήσιος πληθωρισμός τον Απρίλιο του 2018 σε σχέση με τον Απρίλιο του 2017 ήταν 1,1% . Ο πληθωρισμός επηρεάστηκε κυρίως από την αύξηση των τιμών του καπνού, των φρούτων, των τιμών των ταξιδιών και της ηλεκτρικής ενέργειας. Ως αποτέλεσμα των χαμηλών πληθωριστικών πιέσεων που εξακολουθούν να υπάρχουν, η Τράπεζα της Σερβίας διατήρησε τον Ιούνιο τ.ε το βασικό επιτόκιο στο χαμηλότερο επίπεδο του 3,00%.

25. Τον Ιανουάριο-Απρίλιο του 2018, σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης, επιτεύχθηκε το δημοσιονομικό πλεόνασμα των 6,8 δις. Διημερίων. Την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους το δημοσιονομικό πλεόνασμα ανερχόταν σε 21,3 δις διημερία.

26. Για πρώτη φορά από το 2005, κατά το 2017 και οι δύο δείκτες της δημοσιονομικής θέσης ήταν θετικοί. Το συνολικό δημοσιονομικό πλεόνασμα ανήλθε σε 1,2% του ΑΕΠ και αντιπροσωπεύει προσαρμογή του ΑΕΠ κατά 2,4%. Το πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα ήταν 3,9% του ΑΕΠ.

27. Το δημόσιο χρέος τον Απρίλιο του 2018 ανήλθε σε 23,6 δισ. Ευρώ ή στο 58,6% του ΑΕΠ

28. Η Σερβία προωθήθηκε στον κατάλογο της Παγκόσμιας Τράπεζας για την επιχειρηματική δραστηριότητα και κατέλαβε την 43η θέση μεταξύ 190 χωρών. Το αποτέλεσμα αυτό επιτεύχθηκε λόγω των αλλαγών στο νομοθετικό πλαίσιο που αφορούν πρακτικές όπως π.χ της διαδικασίας πληρωμής φόρων, της εγγραφής ακινήτων της διαδικασίας ίδρυσης και έναρξης μιας επιχείρησης, της σύναψης συμβάσεων κ.τ.λ. Η ισχυρότερη πρόοδος στην κατάταξη πραγματοποιήθηκε στη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών, όπου η Σερβία κατατάχθηκε στη δέκατη θέση.

29. Σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ - Δείκτης Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας 2017-2018, η Σερβία βελτίωσε την κατάταξή της κατά 12 θέσεις, καταλαμβάνοντας την 78η θέση από 138 χώρες. Βελτίωση επιτεύχθηκε σε 8 δείκτες (από τους 11) με τη μεγαλύτερη βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος (κατά 31 θέσεις). Σημαντική βελτίωση έχει επιτευχθεί επίσης στην ευελιξία των επιχειρήσεων, στην αποτελεσματικότητα της αγοράς εργασίας και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση.